

Öztürk, G. (2017). İngilizce hazırlık programındaki öğrenci ve okutmanların İngilizce konuşma sınavlarına dair görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (4), 2081-2095.

Geliş Tarihi: 27/04/2017

Kabul Tarihi: 23/10/2017

İNGİLİZCE HAZIRLIK PROGRAMINDAKİ ÖĞRENCİ VE OKUTMANLARIN İNGİLİZCE KONUŞMA SINAVLARINA DAİR GÖRÜŞLERİ*

Gökhan ÖZTÜRK**

ÖZET

Nitel bir araştırma desenine sahip bu çalışma, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin ve İngilizce okutmanlarının akademik yıl içerisinde yapılan İngilizce konuşma sınavlarına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışmaya İngilizce hazırlık bölümünde amaca dayalı örneklem tekniğiyle belirlenmiş 30 öğrenci ve beş okutman katılmıştır. Veriler 2015-2016 akademik yılının bahar döneminde katılımcılarla yapılan yarı-yapılandırılmış yüz yüze görüşmelerle toplanmış, elde edilen nitel veriler Creswell (2009)'un nitel içerik analizi şemasına bağlı kalınarak incelenmiştir. Sonuçlar konuşma sınavının öğrencilerin yabancı dilde konuşma kaygısının düzeyini artırsa da hem öğrenciler hem okutmanlar üzerinde olumlu etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Ayrıca, konuşma sınavının uygulanması ile ilgili yaşanan sorunlar tespit edilmiş ve bu sorunlara yönelik bazı öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Konuşma sınavı, konuşma becerisi, İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenen Türk öğrenciler

TEACHERS' AND STUDENTS' OPINIONS REGARDING THE SPEAKING EXAMS IN THE ENGLISH PREPARATORY PROGRAM

ABSTRACT

This qualitative study aims to examine the opinions of the teachers and the students in an English preparatory program regarding the speaking tests administered during the academic year. The participants included 30 students and five instructors who were determined through purposeful sampling strategy. The data were collected through semi-structured interviews that were conducted with these participants in the spring semester of the 2015-2016 academic year, and the obtained data were analysed based on the qualitative content analysis scheme of Creswell (2009). The findings showed that the speaking exams influenced both the instructors and the students positively though it increased the anxiety level of the students taking the exam. Besides, the problems experienced during the administration of the exam were revealed, and several suggestions were offered regarding these problems.

Key Words: Speaking exam, Speaking skill, Turkish EFL learners

* Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu (BAP) tarafından desteklenmiştir. Proje no: 16.Kariyer.26

** Okt. Dr., Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, gokhanoztrk@gmail.com

1. GİRİŞ

Yabancı dil öğretiminde iletişimsel yaklaşımın popüler olmasıyla birlikte, konuşma becerisi dil öğretimi sürecinde üzerinde durulan en önemli hususlardan biri haline gelmiştir. İletişimde önemli bir rol oynayan bu becerinin öğretilmesi ve hedef dilde bu becerinin geliştirilmesi, öğrencilerin hem anlama hem de üretme becerilerinin geliştirilmesi ile doğru orantılıdır (Hughes, 2003). Bu sebepten dolayı, yabancı dil öğrencilerinin çoğu, anlama ve üretme süreçlerinin ikisini de gerektirdiği için, konuşma becerisinin okuma ve yazma gibi diğer becerilere göre daha zor olduğunu düşünürler (Nunan, 1992). Bu bakış açısı, yabancı dil öğretimi alanında uzmanlaşan insanların bu becerinin daha kolay ve etkili bir şekilde öğretilmesi konusunda sürekli olarak çalışmalarını gerektirmiştir. Hâlbuki alandaki birçok uzmana göre (Lado, 1961; Louma 2009) yabancı dilde konuşma becerisinin öğretilmesine oldukça fazla önem verilmiş fakat bu becerinin ölçülmesine yeteri kadar özen gösterilmemiş ve bu durum konuşma becerisinin ölçülmesi alt-alanının istenilen düzeyde gelişmemesine yol açmıştır.

Fulcher (2003)'e göre yabancı dilde konuşma becerisinin ölçülmesi hem teorik hem de pratik olarak dil becerisi ölçme alanının en yeni alt-alanlarından biridir. Bu alanda yeni olması, yeteri kadar çalışmanın olmaması ve konuşma becerisinin doğasından kaynaklanan bazı faktörler, konuşma becerisinin ölçülmesini nispeten daha zor bir hale getirmiştir. Fakat Kitao ve Kitao (1996), konuşma becerisinin doğasından kaynaklanan sebeplere rağmen, bu becerinin kesinlikle ölçme değerlendirme sürecine dâhil edilmesi gerektiğini vurgulamış ve bu becerinin ölçülmesinin sınıf ortamında konuşma becerisinin geliştirilmesine katkı sağlayacağını belirtmiştir. Buna ek olarak, Ur (1996,) da dil sınavlarında konuşma becerisinin mutlaka ölçülmesi gerektiğini aşağıdaki sözleriyle desteklemiştir.

Prensip olarak, bir dil sınavı konuşma becerisi dâhil tüm dil becerilerini kapsamalıdır. Konuşma becerisi tartışmasız en önemli dil becerisidir ve her dil sınavında en çok özen gösterilmesi gereken unsurdur. Bir öğrenme sürecinin sonunda sözlü bir yeterlik sınavınız varsa, bu durum öğrenci ve öğretmenlerin üzerinde olumlu bir etki yaratacak ve onlar bu beceriyi geliştirmek için daha çok çalışacaklardır. Aksi takdirde, eğer böyle bir sınavınız yoksa, bu beceriyi ihmal etme eğilimine gireceklerdir. (p. 134)

Konuşma becerisinin ölçülmesi ile ilgili alanyazında çok fazla çalışmanın olmamasıyla birlikte, var olan çalışmalar genellikle öğrencilerin performansı, konuşma sınavlarının güvenilirlik ve geçerliği ve bu sınavların bazı uluslararası sınavlarla olan karşılaştırmasına odaklanmıştır. Nakamura (1997) bir İngilizce konuşma sınavının yapı geçerliğini araştırarak uygulanan sınavda konuşma becerisinin hedeflenen alt boyutları olan telaffuz, dilbilgisi, alan bilgisi, söylem becerisi, sosyo-dilbilimsel beceri ve akıcılığın ölçülüp ölçülmediğini araştırmıştır. Yirmi dokuz öğrencinin katılımcı, yedi öğretmenin de değerlendirici olduğu çalışmadan elde edilen sonuçlar uygulanan sınavın genel olarak yapı geçerliğinin kabul edilebilir seviyede olduğunu ve bu tür sınavlarda her bir alt becerinin ölçülebilmesi için farklı sınav argümanlarının oluşturulması gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Başka bir çalışmada, Youn Hee Kim (2009) anadili İngilizce olan ve anadili İngilizce olmayan öğretmenlerin katıldığı bir konuşma sınavını değerlendirici güvenilirliği açısından incelemiştir. Sonuçlar bu iki grubun da değerlendirici güvenilirliğinin benzer olduğunu, ana dili İngilizce olmayan öğretmenlerin ana dili İngilizce olan öğretmenler kadar sınav güvenilirliği oluşturduğu fakat ana dili İngilizce olan öğretmenlerin sınava

giren öğrencilerle daha çok diyalog kurma eğiliminde olduğunu ortaya çıkarmıştır. Daha geniş kapsamlı bir çalışmada ise, Stricker ve Attali (2010), Almanya, Çin, Mısır ve Kolombiya'da TOEFL IBT sınavına giren adayların bu sınava yönelik tutumlarını araştırmışlardır. 762 adaydan anket yöntemiyle toplanan veriler, dört ülkede de sınavın en az sevilen bölümünün konuşma bölümü olduğunu ve bunun en büyük sebebinin ise konuşma becerisinin karşılıklı etkileşim olmadan bilgisayar ortamında ölçülmesi olduğunu ortaya koymuştur.

İngilizcenin yabancı dil olarak öğretildiği ülkemizde konuşma sınavlarıyla ilgili yapılan çalışmalar ise daha çok üniversitelerin İngilizce hazırlık sınıfları seviyesinde yapılan sınavların geçerlik-güvenirliliklerine, sınavın uygulanmasındaki zorluklara ve öğrenci-okutmanların tutumlarına odaklanmıştır ve tez çalışması olarak gerçekleştirilmiştir. Sak (2008) üniversite hazırlık programında uygulanan konuşma sınavının geçerlik ve güvenirliliği üzerine çalışmış, bu sınavı TOEFL sınavı ile kıyaslamıştır. Çalışmanın verileri anket, görüşme, konuşma sınavı sonuçları ve öğrencilerin TOEFL sınav sonuçlarıyla toplanmıştır. Korelasyon ve regresyon gibi istatistiki yöntemler kullanılarak analiz edilen sonuçlar programdaki konuşma sınavının görünüş geçerliğinin yüksek olduğunu fakat öğrencilerin yıl içerisinde aldıkları performans sonuçlarıyla paralel olmadığını göstermiştir. Ayrıca sınavın yapı geçerliğinin düşük olduğu, değerlendirici güvenirliliğinin tatmin edici düzeyde olmadığı ortaya koyulmuştur. Başka bir çalışmada, Lozovska-Güneş (2010), yabancı dilde konuşma becerisinin ölçülmesinde yaşanan zorlukları Ankara'da bulunan üç üniversiteyi kapsayan bir durum çalışması olarak incelemiştir. Çalışmada öncelikle öğrenci ve okutmanların konuşma becerisinin öğretiminde karşılaştıkları zorluklar ve bu beceriyle ilgili algılarına odaklanılmış, daha sonra sözlü beceri performansını değerlendirebilecek okutman ve öğrencilerin onayladığı bir yönergenin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Verilerin anket, açık uçlu sorular ve yüz yüze görüşmelerle toplandığı bu çalışmanın sonuçları öğrencilerin konuşma becerisine yönelik tutumlarının oldukça olumlu olduğunu, bu becerideki performanslarının bazı çevresel ve kişisel faktörlere bağlı olduğunu ve konuşma becerilerinin kendi okutmanları tarafından önceden belirlenmiş kriterlere göre ölçülmesini istediklerini ortaya koymuştur. Diğer sonuçlar ise okutmanların öğrencilerin konuşma becerisini ölçerken en çok önem verdikleri hususların telaffuz, akıcılık ve ifadelerin netliği olduğunu, en problemli durumun ise ölçme esnasındaki öznellik ve öğrencilerin yaşadığı kaygı olduğunu göstermiştir.

Yukarıdaki çalışmalara benzer bazı araştırmalar ise doğrudan konuşma becerisinin sınavlarda ölçülmesine ve bu sınavların sınıf ortamına nasıl yansıdığına dair öğrenci ve okutman görüşlerinin belirlenmesine odaklanmıştır. Duran (2011) bir devlet üniversitesinin İngilizce hazırlık programındaki 307 öğrenci ve 45 okutmanın katılımıyla gerçekleştirdiği çalışmada hem nicel hem nitel veri toplama araçları kullanmış ve uygulanan konuşma sınavına yönelik önemli bulgulara ulaşmıştır. Sonuçlar konuşma sınavının okutmanların sınıf içi uygulamalarını pek fazla etkilemediğini ve okutmanların bu becerinin öğretilmesi ve ölçülmesi konusunda son derece olumlu bir tutum içerisinde olduğunu göstermiştir. Öte yandan her iki grup da bu sınava hazırlanmanın öğrencilerin yabancı dilde konuşma becerisini önemli ölçüde geliştirdiğini ve bu sınavların ölçme değerlendirme sürecinin kalıcı bir parçası olması gerektiğini belirtmişlerdir. Benzer bir çalışmada ise Parker ve Höl (2012), başka bir devlet üniversitesinin hazırlık programındaki 210 öğrenci ve 32 okutmanın katılımıyla konuşma sınavına yönelik tutum ve görüşleri araştırmıştır. Katılımcı gruplara bir anket formu dağıtılmış ve onlardan sınav

öncesi, esnası ve sonrasındaki tutumlarını değerlendirmeleri istenmiştir. Çalışmanın bulgularına göre, öğrencilerin daha önce herhangi bir konuşma sınavı deneyimine sahip olmamasının öğrencilerin konuşma sınavına yönelik kaygı düzeylerini artırdığını ortaya koymuştur. Öğrenciler ayrıca sınav sırasında anlatmak istediklerini tam olarak ifade edemediklerini ve bu nedenle derslerde daha çok konuşma pratiğine ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Diğer yandan, okutmanlar konuşma sınavının uygulaması en zor sınav olduğunu ve sınav sırasında kullanılan ölçeğin yeterli olduğunu belirtmişlerdir.

1.1. Amaç

Yabancı dil öğretim sürecinin en önemli basamaklarından birisi de öğretilen becerilerin ölçülmesi, yani hedeflenen kazanımlara ne derece ulaşıldığı hususudur. Zira literatürdeki birçok çalışma, ölçme değerlendirme kavramının dil öğretiminde büyük bir öneme sahip olduğunu, hedeflenen amaçlara ulaşıp ulaşılmadığını göstermesi yanı sıra, eğitim-öğretim sürecine de olumlu katkılar yaptığını ortaya koymuş ve hatta ölçme-değerlendirme çalışmalarının sınıf ortamındaki aktiviteleri bile etkilediğini belirlemiştir. Bu çalışmalardan bazıları da konuşma becerisinin ölçülmesi üzerine odaklanmış ve bu durumu farklı açılardan ele almıştır. Konuşma becerisinin ölçülmesi ile ilgili alanyazın incelendiğinde, bu becerinin öğretilmesi ve ölçülmesinin dil öğretim sürecinin en zor basamaklarından biri olduğu görülmektedir. Uygulanan sınavların geçerlik ve güvenilirlik ölçütleri, uygulama esnasındaki sistematik, öğretim programıyla olan uyumu gibi faktörler bu süreci daha da zor bir hale getirmektedir. Tüm bu zorluklara rağmen, alanyazındaki çalışmalardan görüldüğü üzere, konuşma sınavlarının ölçme değerlendirme sürecine dâhil edilmesi, öğrencilerin konuşma becerilerinin gelişmesine ciddi katkılar sağlamaktadır. Bu bağlamda uygulanan sınavların kalitelerinin artırılması, daha etkili bir biçimde ölçme değerlendirme sürecine dahil edilmesi ve öğrenci-öğretmen görüşleri alınarak öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde dizayn edilerek programlara entegre edilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu sebeplere dayanarak, nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı bu çalışma, yabancı diller yüksekokulu İngilizce hazırlık programındaki öğrenci ve okutmanların akademik yıl içerisinde uygulanan İngilizce konuşma sınavlarına yönelik tutum ve görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Programdaki öğrenci ve okutmanların konuşma sınavlarının uygulanmasına yönelik görüş ve fikirleri, bu sınavların sınıf ortamına nasıl etki ettiği ve öğrencilerin konuşma becerilerine ne derece katkı sağladığı belirlenmektedir. Yabancı diller yüksekokulu İngilizce hazırlık programının içeriğine, bu programdaki İngilizce öğretim sürecine ve öğrencilerin derslerde konuşma becerilerinin nasıl geliştirileceğine ciddi katkılar sunacağı düşünülen bu çalışmanın araştırma sorularını aşağıdaki sorular oluşturmaktadır.

- a) İngilizce hazırlık programındaki öğrencilerin İngilizce konuşma sınavına yönelik tutum ve görüşleri nelerdir?
- b) İngilizce hazırlık programındaki okutmanların İngilizce konuşma sınavına yönelik tutum ve görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Deseni

Öğrencilerin ve okutmanların yabancı dilde konuşma sınavına yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma nitel araştırma desenine bağlı kalınarak yapılmıştır. Dörnyei (2007)'e göre nitel araştırma belirli bir olgu üzerine derinlemesine ve ayrıntılı bilgi toplamak amacıyla gözlem ve görüşme gibi veri toplama tekniklerinden faydalanılarak yapılır ve bu araştırmalarda temel amaç sonuçların genellenmesi değil mevcut olgu ile ilgili olabildiğince ayrıntılı çıkarımlara varmaktır. Bu doğrultuda, nitel araştırma desenine dayalı bu çalışma, İngilizce hazırlık programındaki öğrenci ve okutmanların görüşlerini ayrıntılı bir şekilde ortaya koymayı amaçlamıştır.

2.2. Araştırma Bağlamı

Yabancı diller yüksekokulu İngilizce hazırlık programında iktisadi ve idari bilimler fakültesi, turizm fakültesi ve mühendislik fakültesi gibi farklı fakülte ve bölümlerden yaklaşık 200 öğrenci eğitim görmekte ve 27 okutman görev yapmaktadır. Programdaki dersler ana dersler ve beceri dersleri olarak ikiye ayrılmakta ve haftalık 25 saat işlenmektedir. Buna ek olarak, öğrencilerin konuşma becerilerinin geliştirilmesi amacıyla haftalık iki saat Amerikalı öğretim elemanlarıyla konuşma dersleri işlenmektedir. Öğrenciler akademik yıl içerisinde ikisi konuşma sınavı, biri de yılsonu yeterlik sınavı olmak üzere toplam on yedi sınava girip hazırlık programını başarı seviyelerine göre tamamlamaktadırlar.

2.3. Katılımcılar

Çalışmaya 2015-2016 akademik yılında bu programda kayıtlı yaklaşık 200 öğrenciden seçilmiş 30 öğrenci katılmıştır. Yaşları 17-22 arasında değişen bu öğrencilerin hepsi programa başlangıç seviyesinde başlamışlardır. Bu öğrencilere ek olarak hazırlık programında derse giren okutmanlar arasından seçilmiş beş okutman da çalışmanın katılımcısı olmuştur. Creswell (2012)'e göre nitel çalışmalarda katılımcıların çalışmanın evrenini ne kadar temsil ettiği önemli değildir; önemli olan araştırılan olgu ile ilgili derinlemesine bilgi verebilecek kişilere ulaşmaktır. Bu yüzden, katılımcıların belirlenmesinde amaca dayalı örneklem tekniği kullanılmıştır. Bu teknikte araştırmacı, sağlayabileceği bilgi açısından zengin (Creswell, 2012) olduğunu düşündüğü bireyleri daha derin ve ayrıntılı veri toplayabilmek için katılımcı olarak seçer. Belirlenen okutman ve öğrenciler konuyla ilgili daha derinlemesine bilgi vermiş ve çalışmanın verilerine daha büyük katkı sağlayacakları düşünüldüğü için bu çalışmaya katılımcı olarak dâhil edilmişlerdir.

2.3. Veri Toplama Süreci

Çalışmanın verileri yarı-yapılandırılmış görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Katılımcıların konuşma sınavına ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan görüşme soruları hazırlandıktan sonra uzman görüşü için alandaki iki akademisyenin sorularla ilgili fikirleri alınmıştır. Buna ek olarak sorular katılımcı olmayan beş öğrenciye sorularak anlaşılabilirlikleri hakkında dönüt vermeleri istenmiştir. Soruların son hali verildikten sonra, programdaki 200 öğrenci ve 27 okutman arasından amaca dayalı örneklem (Creswell, 2012) ile belirlenmiş 30 öğrenci ve beş okutman ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yapılmadan önce, çalışmanın yapıldığı üniversitenin etik kurulundan gerekli izinler alınmış, katılımcılara çalışmanın konusu ile ilgili bilgi verilmiş

ve kendilerinden gönüllü olduklarına dair onay formu alınmıştır. Görüşmeler, katılımcıların programlarına göre onlara uygun olan zamanlarda gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler esnasındaki sorular katılımcıların kendilerini daha rahat ifade edebilmeleri için Türkçe sorulmuş ve ses kayıt cihazı ile kaydedilmiştir. Bu görüşmelerde katılımcılara, akademik yıl içerisinde öğrencilerin konuşma becerisinin ölçülmesine, bu sınavların uygulanış biçimlerine, bu tür bir sınavın öğrencilerin konuşma becerilerinin gelişmesine ve sınıf ortamına ne denli etki ettiğine dair görüşleri sorulmuştur.

2.4. Verilerin Analizi

Yüz yüze görüşmelerden elde edilen nitel veriler Creswell (2009) nitel içerik analizi şemasına bağlı kalınarak incelenmiştir. Öncelikli olarak görüşmeler yazıya aktarılmış, bu şemaya bağlı kalınarak kodlaması yapılmış ve bu kodlardan ortaya çıkacak olan temalar tablo halinde sunulmuştur. Veri toplama ve analiz sürecinin geçerlik ve güvenilirliğini artırmak için hazırlanan görüşme soruları için uzman görüşüne başvurulmuş, verilerin analiz sürecindeki kodlama ve temalandırma işlemleri için ise alanda doktora yapan bir okutmanın yardımıyla karşılaştırmalı analiz yapılmıştır.

3. BULGULAR

Nitel veri analizi sürecinden elde edilen bulgular öğrencilerin ve okutmanların İngilizce konuşma sınavına yönelik görüşlerinin sınavın sınıf ortamına yansımaları ve uygulanması hususlarında farklılık gösterdiğini fakat her iki katılımcı grubunun da sınavın uygulanmasına yönelik benzer tespitlerinin olduğunu ortaya koymuştur.

3.1. Konuşma Sınavı üzerine Okutmanların Görüşleri

Yüz yüze görüşmelere katılan okutmanlardan elde edilen bulgular Tablo 1’de sunulmuştur. Buna göre okutmanlar konuşma sınavı yapılmasının öğrencilerin yabancı dilde konuşma becerisine olan ilgisini arttırdığını, sınıf içinde uyguladıkları aktivitelerin çeşitlerini etkilediğini ve sınıf ortamını daha iletişimsel bir hale getirdiğini düşünmektedir. Sınavın uygulanması konusunda ise ölçme amaçlarının yazılmasını, sınavın programın içeriği ile birebir uyumlu hale getirilmesi gerektiğini ve değerlendirme kriterlerinin gözden geçirilmesini ifade etmişlerdir.

Tablo 1.

Okutmanların Konuşma Sınavı Üzerine Görüşleri

Okutmanların Görüşleri	Temalar
Sınıf ortamına yansımaları	Konuşma becerisine olan ilginin artması Sınıf aktiviteleri üzerine etkisi İletişimsel sınıf ortamı
Sınavın uygulanması	Görev yapan okutmanların tarzı ve tutumu Program içeriği ile uyumluluk Değerlendirme kriterleri

Okutmanların konuşma sınavının sınıf ortamına yansımaları ile ilgili ifade ettiği hususlardan birisi öğrencilerin konuşma becerisine olan ilgisinin artmasıydı. Katılımcılara göre konuşma sınavının müfredata entegre edilmesi önceki yıllarda dilbilgisi, kelime ve okuma gibi algısal becerilere daha fazla ilgi duyan öğrenci profilini konuşma becerisini de önemsemeye yönlendirmiştir. Bu konu üzerine katılımcılardan biri şunları söylemiştir:

“Yani bu sınavın yapılacak olması öğrencilerin bakış açısını değiştirdi. Önceden isteksiz oldukları, konuşmasam da olur dedikleri konularda şimdi mecburen katılmaya çalışıyorlar ve konuştuğukça da özgüvenleri ve ilgileri artıyor.” (Okutman-2)

Sınavın sınıf ortamına etkisi hususunda değinilen başka bir konu ise sınavın sınıf içinde yapılan aktiviteler üzerinde yarattığı etki olmuştur. Katılımcı okutmanlar sınıf ortamında yaptıkları aktiviteleri ve uygulamaları konuşma sınavına göre adapte ettiklerini, öğrencileri hedef dilde konuşmaya teşvik eden diyalog kurma, resim tanımlama, soru-cevap gibi aktiviteleri daha fazla kullandıklarını belirtmişlerdir. Görüşmeler sırasında okutman-1’ in ifadeleri sınavın sınıf ortamına olan etkisini daha iyi açıklamıştır.

“Açıkçası önceki yıllarda konuşma aktiviteleri ikinci planda olurdu ve daha çok dilbilgisi ve kelime bilgisini geliştirecek aktivitelere ağırlık verirdim ve bazen de yazma çalışması yaptırırdım çünkü sınavlarda bunlardan sorumlu oluyordu öğrenciler. Fakat bu yıl öğrencilerimi konuşma sınavına hazırlamak için onlara sürekli sorular soruyorum ve resimler hakkında konuşmalarını istiyorum.” (Okutman-1)

Bunlara ek olarak, katılımcılar konuşma sınavı sayesinde sınıf ortamlarının daha iletişimsel bir hale geldiğini ve bu durumdan çok memnun olduklarını dile getirmişlerdir. Okutmanlara göre, öğrenciler sınıf ortamını bu sınava hazırlanmak için yegâne bir fırsat olarak görmekte, yapılan aktivitelere olabildiğince katılmakta ve bu durum da sınıf ortamını daha iletişimsel bir hale sokmaktadır. Okutman-4’ ün ifadeleri bu durum çok iyi özetlemektedir.

“Öğrencilerin daha istekli olması, bizim onların bu ihtiyaçlarını düşünerek farklı aktiviteler hazırlamamız doğal olarak sınıfımızı daha iletişimsel bir hale getirdi. Sürekli İngilizce diyaloglar kuruyoruz, belli başlı konuları basit düzeylerde tartışıyoruz, kısacası daha fazla İngilizce kullanıyoruz ve bu da bizi mutlu ediyor. Sınıfta olmaktan daha çok keyif alıyorsunuz.” (Okutman-4)

Katılımcı okutmanların görüşmelerde odaklandıkları bir başka konu ise sınavın uygulanması olmuştur. Bu hususta genel olarak sınavın uygulanmasında yaşanan eksikler ve sorunlar üzerine konuşmuşlar ve görevli okutmanların konuşma sınavındaki tutumlarının, sınavın müfredatın içeriği ile birebir uyumlu olmamasının ve sınav içeriğinin kısıtlı olmasının sınavın uygulanmasındaki en büyük sıkıntılar olduğunu dile getirmişlerdir.

Sınavda görevli olan okutmanların sınavın uygulanması sırasında gösterdikleri tutumlar ve sınavı uygulama becerileri katılımcıların değindiği en önemli sorun olarak öne çıkmıştır. Onlara göre, kendileri de dâhil olmak üzere birçok okutmanın konuşma sınavı yapma konusunda tecrübesiz oluşları çok ön plana çıkmış, bu tecrübesizlik sınavda görevli olan okutmanların soru sorma becerilerine ve tutumlarına olumsuz bir şekilde yansımıştır. Bu konuda okutman – 4’ün ifadeleri çok dikkat çekici olmuştur.

“Aslında bence hepimizde böyle bir durum vardı. Yani dışarıdan bir gözle baktığımda benimle birlikte görev yapan okutmanımızın konuşma tarzı, yani aksan yaparak konuşmaya çalışması, ne bileyim ses tonu falan çok garipti. Öğrencilerin bakışlarından da anlaşılıyordu bu zaten ama müdahale edemeyiz

tabi..... Bence hepimizin bu konuda bir hizmet içi eğitime ihtiyacı var diye düşünüyorum.” (Okutman-4)

Katılımcıların üzerinde durduğu diğer bir sorun ise uygulanan sınavın İngilizce hazırlık eğitiminde takip edilen programın içeriği ile birebir uyumlu olmaması ve öğretilen şeyin ölçülmesi olgusuna uygun olmaması olarak ortaya çıkmıştır. Görüşme sırasında katılımcılar, programda konuşma becerisinin öğretilmesine özel olarak odaklanan amaçlarının ve ders içeriklerinin olmadığını, kullanılan ders kitabında yer alan aktiviteleri kendi çabalarıyla adapte ederek derslerde kullandıklarını ve bu durumun öğrencileri konuşma becerisi üzerine ayrı bir sınava tabi tutmak için yeterli olmadığını ifade etmişlerdir. Okutman-1’in görüşme sırasındaki cümleleri katılımcıların fikirlerini çok iyi özetlemiştir.

“Asıl sıkıntı programla uyumlu olmaması aslında. Programda konuşma becerisi ile alakalı belirtilmiş amaçlarımız ya da bu beceriye özgü her sınıfta işlenen belirli bir içerik yok. Herkes kendi çabalarıyla kendi bulduğu materyallerle bu beceriyi kazandırmaya çalışıyor. Bu da uygulanan sınavın geçerliğini çok olumsuz etkiliyor tabi. Sadece soru sorup resim tanımla diyerek ölçemezsiniz ki bu beceriyi, önceden belirlenmiş standart kazanımlara oturtmanız lazım.” (Okutman-2)

Görüşmelerde son olarak sınavda kullanılan değerlendirme ölçütlerinin de uygulama açısından ciddi bir sorun oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Değerlendirme için kullanılan formların çok kısa bir süre içerisinde yeteri kadar düşünülmeden doldurulduğu, formda belirtilen kriterlere çok dikkat edilmediği ve verilen notların bu kriterlerden bağımsız son derece özne puanlar olduğu ifade edilmiştir. Katılımcı bütün okutmanların üzerinde ısrarla durduğu bu sorunun sınavın güvenilirliği açısından mutlaka çözülmesi gerektiği, öğrencilerin önceden belirlenmiş daha net kriterlere göre değerlendirici öznelliğini minimuma indirerek değerlendirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

3.2. Konuşma Sınavı üzerine Öğrenci Görüşleri

Çalışmaya katılan otuz öğrenciyle yapılan yüz yüze görüşmelerden ortaya çıkan bulgular sınavın sınıf ortamına yansımaları hususunda öğrencilerin konuşma becerisine yönelik daha fazla çalıştığını, hedef dilde konuşma kaygılarının arttığını ve sınıf ortamında daha fazla pratik yapmaya ihtiyaç duyduklarını göstermiştir. Buna ek olarak katılımcı öğrenciler de sınavın uygulanması hususunda bazı sorunlara değinmiş, görevli okutmanların tutumlarının, sınavın sınıf uygulamaları ile uyumsuz oluşunun ve sınavdaki soru çeşidinin az olmasının kendileri için sıkıntı yarattığını belirtmişlerdir. Öğrencilerle yapılan görüşmelerden çıkan temalar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2.

Öğrencilerin Konuşma Sınavı Üzerine Görüşleri

Öğrencilerin Görüşleri	Temalar
Sınıf ortamına yansımaları	Konuşma becerisine yönelik çalışma Konuşma kaygısında artış Daha fazla sınıf-içi pratik
Sınavın uygulanması	Görevli okutmanların konuşma sınavındaki tarzı Sınıf uygulamaları ile uyumsuzluk Daha fazla soru çeşidi

Öğrencilere göre dönem içerisinde konuşma becerisinin ölçülmesine yönelik bir sınav yapılması onların bu beceriye yönelik ilgisini ve çalışmasını artırmıştır. Görüşmelere katılan öğrenciler bu sınavın yapılacağını öğrendikten sonra konuşma becerilerini geliştirmeye daha çok önem verdiklerini ve bireysel çalışmalarında bu beceriye yönelik alıştırmalar yaptıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılardan birinin aşağıdaki ifadeleri sınavın öğrencileri ne denli etkilediğini ortaya koymaktadır.

“Yani dürüst olmak gerekirse sınavın yapılacağını öğrendikten sonra derslere daha çok katılmaya başladım çünkü pratik yapabileceğim tek yer orası. Kendi kendime metinler hazırlayıp aynanın karşısında anlattığım bile oldu. Yani bu sınav bana bir farkındalık kazandırdı diyebilirim, özellikle konuşma becerisinin önemi açısından.” (Öğrenci-16)

Yukarıda bahsedilen ilgi artışına karşın, konuşma sınavının öğrencilerin hedef dilde yaşadığı konuşma kaygısını da arttırdığı belirtilmiştir. Öğrencilere göre, dil öğrenmedeki en zor beceri olan ve başlı başına kaygı yaratan bir faktör olan hedef dilde konuşma becerisinin bir sınav ortamında istenmesi kendilerinin yaşadığı bu kaygıyı hissedilir derecede arttırmıştır. Öğrenci-22'nin aşağıdaki ifadeleri sınavın yol açtığı kaygı düzeyini açıkça göstermektedir.

“Sınıfta konuşurken bile çok heyecanlanıyorum, herkes bana bakıyormuş gibi hissediyorum ve bu durumu sınav ortamında yaşayacağını bilmek, okutmanların karşısında konuşmak gerçekten çok gericiydi. Sınav vakti gelene kadar zaten çok heyecanlıydım, sınav esnasında bayılacak gibi hissettim.” (Öğrenci-22)

Görüşmeye katılan öğrencilerin konuşma sınavının sınıf ortamına yansması hususunda dile getirdikleri son nokta ise sınavın daha fazla sınıf-içi konuşma pratiği gereksinimini arttırdığı olmuştur. Çalışmaya katılan okutmanların ifadelerine paralel olarak, öğrenciler de sınıf içinde yapılan konuşma aktivitelerinin belli bir standardı olmadığını okutmanların kendi çabalarıyla bir şeyler yapmaya çalıştığını ve yapılan aktivitelerin kendilerini bu sınava hazırlamak için yeterli olmadığını belirtmişlerdir.

Öğrenciler sınavın uygulanmasıyla alakalı sorunları da görüşmeler esnasında dile getirmişlerdir. Bu sorunlar arasında sınavda görevli olan okutmanların tarzı, uygulanan sınavın sınıf içinde uygulanan program ve etkinliklerle uyumsuzluğu ve sınav esnasındaki soru türlerinin kısıtlı olması öğrenciler tarafından detaylı bir şekilde dile getirilmiştir.

Sınav esnasında görev yapan okutmanların tarzlarının öğrenciler tarafından önemli bir sorun olarak algılandığı belirlenmiştir. Katılımcı öğrenciler sınav esnasında okutmanların telaffuzlarının, soru sorma tarzlarının ve bazı okutmanların tutumlarının kendilerini olumsuz etkilediğini ve bu yüzden performanslarının düştüğünü ifade etmişlerdir. Bu konuyla alakalı öğrenci-4'ün sınav esnasında yaşadığı durum okutmanların öğrenciler üzerindeki etkisini açıklamaktadır.

“Yani çok garip geldi bana. Sınıfta hocamız çok anlaşılır ve sade bir dil kullanır fakat sınavda görevli olan hoca biraz hızlı ve farklı, ne bileyim farklı bir aksanla yani, iki kez sordu mesela, anlamadım. Sonra hemen resim bölümüne geçti..... Daha yapıcı ve destek verici olabilirdi bence” (Öğrenci-4).

Öğrencilerin dikkat çektiği bir diğer konu ise uygulanan sınavın içeriğinin sınıf ortamında işlenenlerle uyumsuzluğu olmuştur. Katılımcılar, derslerde bazen bu tür

aktiviteler yaptıklarını fakat derslerin genel olarak gramer, dilbilgisi ve okuduğunu anlama üzerine işlendiğini belirtmişler, bu yüzden sınavın içeriğine çok fazla aşına olmadıklarını ifade etmişlerdir. Görüşme esnasında öğrenci 8, sınav ve dersleri bu bakımdan kıyaslarken önemli noktalara değinmiştir.

“Ama çoğunlukla gramer ve kelime işliyoruz bazen de konuşma kalıplarını yazarak ya da dinleme alıştırmaları yaparak öğreniyoruz. Yani sınavda sorulan soru tiplerini sadece sınava yakın zamanlarda yapmaya başladık, öncesinde nadiren böyle şeyler yapıyorduk derste. Diğer yazılı sınavlardaki soru tiplerine çok aşınayız bu yüzden, ama konuşma sınavındakilere değil açıkçası.” (Öğrenci-8)

Son olarak öğrenciler sınavın uygulanmasıyla ilgili sınavda kullanılan soru çeşitlerine de değinmiştir. Onlara göre sınavda bir adet soru-cevap ve bir adet resim tanımlama olmak üzere sadece iki soru tipinin kullanılması kendilerini kısıtlamış ve konuşma becerilerini göstermeleri için yeterli fırsatı vermemiştir. Sınav esnasında bu durumdan dolayı rahatsız olan öğrenci-24’ün görüşmedeki ifadeleri diğer öğrencilerin yaşadıkları sorunun özeti niteliğindedir.

“Sadece ne tür müzik dinlersin diye kısa bir soru. İnsan ne konuşabilir ki bu soruyla alakalı, yani bir iki cümleyi geçmez. Sonra da bir tane garip resim denk geldi bana doğru dürüst konuşamadım zaten. Yani ne bileyim kesinlikle alternatifler verilmeli diye düşünüyorum, sadece bir soru ve bir resimle konuşup konuşamadığımı belli olmaz ki.” (Öğrenci-24)

Yukarıda da görüldüğü üzere, hem okutmanlarla hem de öğrencilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular genel olarak benzerlik göstermiş ve yapılan konuşma sınavının sınıf ortamına yansımaları ve uygulanması ile ilgili önemli sonuçlar ortaya koymuştur. Bu sonuçlar göz önüne alındığında sınavın öğrencilerin kaygı seviyesini arttırmasının haricinde genel olarak sınıf ortamına olumlu yansıdığı fakat uygulanmasında bazı önemli sorunlar yaşandığı görülmüştür.

4. TARTIŞMA

Okutmanların ve öğrencilerin konuşma sınavına ilişkin görüşlerini inceleyen bu çalışmada elde edilen önemli bulgulardan birisi yabancı dilde konuşma becerisini ölçen bu tür sınavların sınıf ortamına, öğrencilere ve okutmanlara olumlu bir şekilde yansımaları olmuştur. Bu olumlu yansımaları öğrencilerde konuşma becerisine olan ilginin artması ve sınıf içinde daha çok konuşma pratiği ihtiyacının hissedilmesi şeklinde algılanırken, okutmanlar tarafından daha iletişimsel bir sınıf ortamı yaratılması ve sınıf ortamında kullanılan aktivitelerin çoğalması şeklinde ifade edilmiştir. Bu olumlu yansımalarla ilgili bulgular, alanyazındaki bazı çalışmalarla da benzerlik göstermektedir. Örnek olarak, 307 öğrenci ve 42 okutmanın katıldığı geniş kapsamlı bir çalışmada, Duran (2011) konuşma sınavının öğrenci ve okutmanları ne yönde etkilediğini araştırmış ve sonuçlar okutmanların konuşma sınavına yönelik pozitif bir tutum içinde olduğunu, sınavın öğrencileri daha çok çalışmaya sevk ettiğini ve bu sınavlara çalışmanın öğrencilerin konuşma becerisini geliştirdiğini ortaya koymuştur. Benzer bir çalışmada, Güllüoğlu (2004) konuşma sınavına yönelik öğrenci ve okutmanların tutumlarını araştırmış, sonuçlar konuşma dersinin ve konuşma sınavının programın değişmez bir parçası olması gerektiğini göstermiştir. Bu sonuçlar ışığında, program dâhilinde dönem içerisinde

konuşma sınavlarının yapılmasının hem öğrenciler hem okutmanlar üzerinde olumlu etkiler yarattığı söylenebilir.

Çalışmanın diğer bir sonucu, programa dâhil edilen konuşma sınavlarının öğrencilerin yabancı dilde konuşma kaygısını daha da arttırdığını ortaya koymuştur. Aynı bir kaygı türü olarak yabancı dilde konuşma kaygısı, ilk kez Young (1991) tarafından dile getirilmiştir. Yabancı dil öğrenme sürecinde öğrencileri en çok zorlayan ve yüksek derecede kaygı yaşamalarına sebep olan konuşma becerisinin (Öztürk ve Gürbüz, 2014; Sayın, 2015) bir sınav ortamında ölçülmesinin, bu kaygının boyutunu daha da arttırdığı belirlenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına dayanarak, konuşma becerisini ölçerken öğrencilerin yaşadığı kaygının da diğer faktörler kadar göz önünde bulundurulması gerektiği ortaya çıkmıştır.

Son olarak, hem katılımcı okutmanların hem de öğrencilerin görüşmeler sırasında üzerine durduğu en önemli hususlardan biri de sınavda görev yapan okutmanların tarzları ve tutumları olmuştur. Öğrenciler sınav esnasında görev yapan okutmanların soru sorma tarzları, aksanları ve tutumlarının kendilerini olumsuz yönde etkilediğini dile getirirken, okutmanlar ise kendileri de dâhil olmak üzere sınavın uygulanmasında tecrübesiz olduklarını ve bazı sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Bu durumda görevli okutmanların konuşma sınavlarının uygulanması üzerine bir eğitim almaları gerektiği bu çalışma sonucunda ortaya çıkmıştır. Parker ve Höl (2012)'ün öğrenci ve okutmanların konuşma sınavına yönelik tutumlarını ölçtükleri çalışmalarında da benzer bir sonuç ortaya çıkmış ve sınavlarda görev alan personelin mutlaka hizmet içi eğitimlere tabi tutulması gerektiği vurgulanmıştır. Bu yüzden, konuşma sınavı uygulanan programlarda bu tür eğitimlerin verilmesi sınavların güvenilirliğine katkı sağlayacaktır.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bir devlet üniversitesinin yabancı diller yüksekokulunda uygulanan konuşma sınavlarına yönelik öğrenci ve okutmanların görüşlerini araştıran bu çalışmaya 30 öğrenci ve beş okutman katılmış, veriler yarı-yapılandırılmış yüz-yüze görüşmelerle toplanmıştır. Sonuçlar, yabancı dilde konuşma sınavının hem öğrenciler hem okutmanlar tarafından olumlu yönde algılandığını, öğrencilerin yabancı dilde konuşma kaygılarını arttırdığını ortaya koymuş, sınavın uygulanması ile ilgili yaşanan bazı sorunları da gün yüzüne çıkarmıştır.

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları vardır. İlk olarak, ortaya konulan sonuçlar çalışmanın yapıldığı kurumdaki durumu derinlemesine araştırdığı ve bu ortama özgü sorunlar bahsedildiği için sonuçların genellenmesi pek mümkün değildir. Buna ek olarak elde edilen nitel verilerin, öğrenci ve okutmanların görüşlerini ölçecek bir envanter olmadığı için nicel verilerle desteklenememesi diğer bir sınırlılık olarak göze çarpmaktadır. Fakat bu sınırlılıklara rağmen, kendi ortamını derinlemesine inceleyen bu çalışma, ortaya koyduğu sonuçlar ve çalışmanın uygulandığı kuruma katkısı açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu sonuçlara bağlı olarak, konuşma sınavı uygulamak isteyen başka kurumlar için rehberlik edeceği düşünülen bazı öneriler sunulabilir. İlk olarak, akademik yıl içinde yapılan konuşma sınavları, yapı geçerlilikleri açısından, uygulanan programla bire bir uyumlu hale getirilmeli ve uygulanan sınavlarda ölçülmesi beklenen kazanımlar açıkça belirtilmelidir. Buna ek olarak, öğrencilere sınavla ilgili aşinalık kazandırmak için, bu

kazanımlar ve amaçlar doğrultusunda sınıf içi uygulamalara ağırlık verilmeli ve sınıf ortamında uygulanan konuşma becerisine yönelik etkinlikler çeşitlendirilmelidir. Son olarak, sınavda görev alan personele mutlaka hizmet-içi eğitimler verilmeli; bu eğitimlerde sınavda uygulanan değerlendirme kriterleri açıkça belirtilmeli ve sınavın güvenilirliği açısından öznel değerlendirme ihtimali en aza indirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods Approaches*. Sage: Thousand Oakes.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research (4th ed.)*. Boston: Pearson Education.
- Dörnyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics*. New York: Oxford University Press.
- Duran, Ö. (2011). *Teachers' and students' perceptions about classroom-based speaking tests and their washback (Unpublished MA Thesis)*. Bilkent University, Turkey.
- Fulcher, G. (2003). *Testing second language speaking*. NY, USA: Taylor & Francis.
- Güllüoğlu, Ö. (2004). *Attitudes towards testing speaking at Gazi university preparatory school of English and suggested speaking test (Unpublished MA Thesis)*. Gazi University, Turkey.
- Hughes, A. (2003). *Testing for language teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kim, Y. H. (2009). An investigation into native and non-native teachers' judgments of oral English performance: A mixed methods approach. *Language Testing*, 26 (2), 187-217.
- Kitao, S. & Kitao, K. (1996). *Testing speaking*. Retrieved from <http://ilc2.doshisha.ac.jp/users/kkitao/library/article/test/speaking.htm>. Retrieved February 17, 2009
- Lado, R. (1961). *Language testing: The construction and use of foreign language tests: A teacher's book*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Luoma, S. (2004). *Assessing speaking*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lozovska-Güneş, A. (2010). *Differences and challenges involved in the assessment of speaking skill: The case of three universities in Ankara (Unpublished MA Thesis)*. Middle East Technical University, Turkey.
- Nakamura, Y. (1997). Establishing construct validity of an English speaking test. *Journal of Communication*, 6, 13-30.
- Nunan, D. (1992). *Research methods in language teaching*. Melbourne: Cambridge Language Teaching Library.
- Öztürk, G., & Gürbüz, N. (2014). Speaking anxiety among Turkish EFL learners: The case at a state university. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 10(1), 1-17.
- Sak, G. (2008). *An investigation of the validity and reliability of the speaking exam at a Turkish university (Unpublished MA Thesis)*. Middle East Technical University, Turkey.
- Sayın, B. A. (2015). Exploring anxiety in speaking exams and how it affects students' performance. *International Journal of Education and Social Science*, 2 (12), 112-118.
- Stricker, L., & Attali, Y. (2010). *Test takers' attitudes about the TOEFL IBT (TOEFL IBT Research Report No. 13)*. Princeton, NJ: Educational Testing Service.
- Ur, P. (1996). *A course in language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

With the emergence of communicative approach in the field of language teaching, speaking skill has become one of the most important skills in language teaching and learning process. In this sense, teaching speaking, improving their communicative abilities and assessing them have gained more importance (Hughes, 2003). However, according to many scholars in the field (Lado, 1961; Louma 2009), teachers pay more attention to teaching speaking than assessing it and this hinders the improvement of the area of assessing speaking. On the other hand, in order to improve the assessment practices of the speaking skill, it is important to detect the problems and weaknesses of current applications. In this aspect, opinions of students and teachers on the weaknesses and strengths of such practices play a crucial role. Based on this, the current study aims to explore the opinions of students and teachers in English preparatory programs of a state university in Turkey regarding the speaking exams. The following research questions are addressed throughout the study:

1. What are the opinions and attitudes of students in the program regarding the speaking exams?
2. What are the opinions and attitudes of instructors in the program regarding the speaking exams?

2. Method

Aiming to explore students' and teachers' opinions on speaking exams, this study employed a qualitative research design. According to Dörnyei (2007), qualitative studies are conducted to gather in-depth and detailed data on a certain phenomena by using several data collection tools such as observations and interviews. The main aim of these studies is not to generalize the findings but to reach as detailed information as possible regarding the problem under investigation. In this sense, this study examined the opinions of students and teachers in the English preparatory program based on a qualitative research design.

The study was conducted at an English preparatory program of a state university in Turkey. The program had about 200 students from different departments such as business administration, tourism and engineering and 27 instructors worked in the program. The weekly course-load was 25 hours including main courses and skills courses. In addition, students are given the opportunity to meet a native speaker for two hours of speaking practice. Besides traditional paper-based exams, students also took two speaking exams throughout the academic year.

The participants included 30 students and five instructors in the program. According to Creswell (2012), to what extent the sample participants represent the population is not important in qualitative studies, and the important thing is to reach individual who can provide rich amount of data about the phenomena being investigated. For this reason, purposeful sampling was used to determine the participants of the study.

The data were collected through semi-structured interviews. The interview protocol that aimed to obtain the participants' opinions on the speaking exams was prepared by the researcher and checked by two experts in the field in terms of its content and comprehensibility. After that, the questions were piloted on five students, who were not included in the study, and some revisions were made on the protocol based on the feedback.

The data collected during the data collection process were analysed based on the qualitative content analysis scheme of Creswell (2009). The data were transcribed, coded based on this scheme and the themes emerged from these codes were presented in tables.

3. Findings, Discussion and Results

First of all, the study revealed that the speaking exams conducted to assess the students' communicative skills were reflected into the classroom atmosphere positively according to both the students and the teachers. Students thought that they got more interested in speaking skills and felt the need to improve their skills whereas teachers believed that they had to imply variety of speaking activities compatible with the exams and these activities made their classes more communicative. These findings show parallelism with the studies in the literature. In a study including 307 students and 42 instructors, Duran (2011) investigated in what aspects speaking exams influence teachers and students. The findings revealed that teachers had positive attitude towards such exams, these exams encouraged students to study more and studying for these exams improved students' speaking skills. In a similar study, Güllüoğlu (2004) examined the attitude of teachers and students towards speaking exams and found out that such exams should be an indispensable part of the program. Based on these, it can be concluded that speaking exams may have positive effects both on teachers and students, and the integration of these exams into programs may end up with positive results.

The study also showed that speaking exams conducted during the academic year increased foreign language speaking anxiety among students as was mentioned by Young (1991). Speaking skill is regarded as one of the most challenging factors in language learning (Öztürk & Gürbüz, 2014; Sayın, 2015) and it was determined by this study that assessing this skill in an exam-like atmosphere make students feel more anxious. For this reason, it is suggested that the level of anxiety experienced by students should also be taken into consideration while conducting these exams.

The last point touched upon by both the instructors and students during the interviews was the attitudes and styles of the instructors assigned as interlocutors in these exams. Students expressed that they were negatively influenced by the attitudes, questioning styles and accents of the instructors in the exams. On the other hand, the participant instructors believed that the instructors in the exam, even themselves, were not experienced enough for such exams and they had problems as well. A similar finding was also emphasized in a study conducted by Paker and Höl (2012). In this sense, it seems that the instructors must receive training on how to conduct speaking exams.

In the light of the findings of this study, several suggestions can be made to guide practitioners in organizing and conducting speaking exams. First, the content of the speaking exams should be compatible with the content of the program and the objectives and outcomes of these exams should clearly be defined. Besides, in-class applications similar to the content of these exams should be conducted to make students familiar with such exams and classroom sessions should include more activities that will improve learners' speaking skills. Finally, in-service training sessions should be organized for the instructors to conduct these exams more efficiently.